

**PÁTÉ
SRDCE**

*„Sherlock Holmes
a Henry James
vyšetřují případ
století!“*

– The Strand Magazine

PÁTÉ SRDCE

D A N S I M M O N S

**PÂTÉ
SRDCE**

MYSTERY PRESS

2016

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha, ani žádná její část, nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Dan Simmons, 2015

Translation © Alžběta Lexová, 2016

Cover © Lukáš Tuma, 2016

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2016

ISBN 978-80-88096-46-7 (PDF)

*Tuto knihu věnuji Richardu Curtisovi, neocenitelnému literárnímu agentovi,
drahému příteli a muži, který sdílí jak mé nadšení pro baseball,
tak pro Henryho Jamese.*

MARYLAND

VIRGINIA

POTOMAC

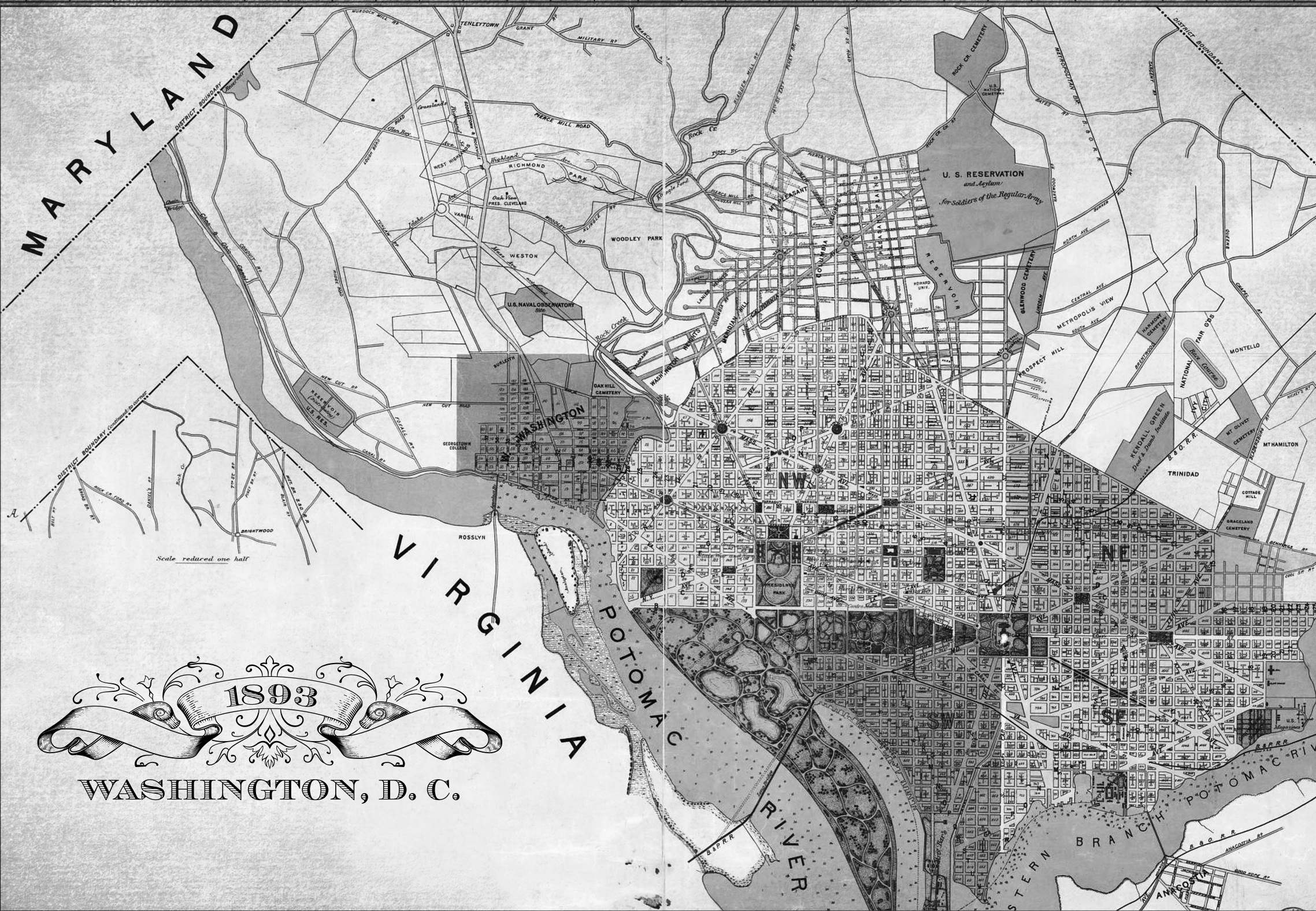
RIVER

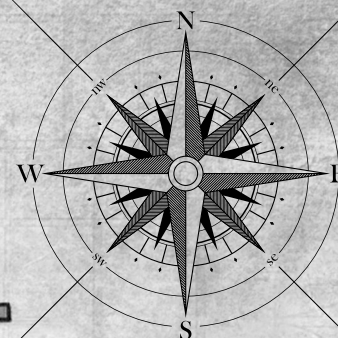
WASHINGTON

WASHINGTON, D. C.

Scale reduced one half

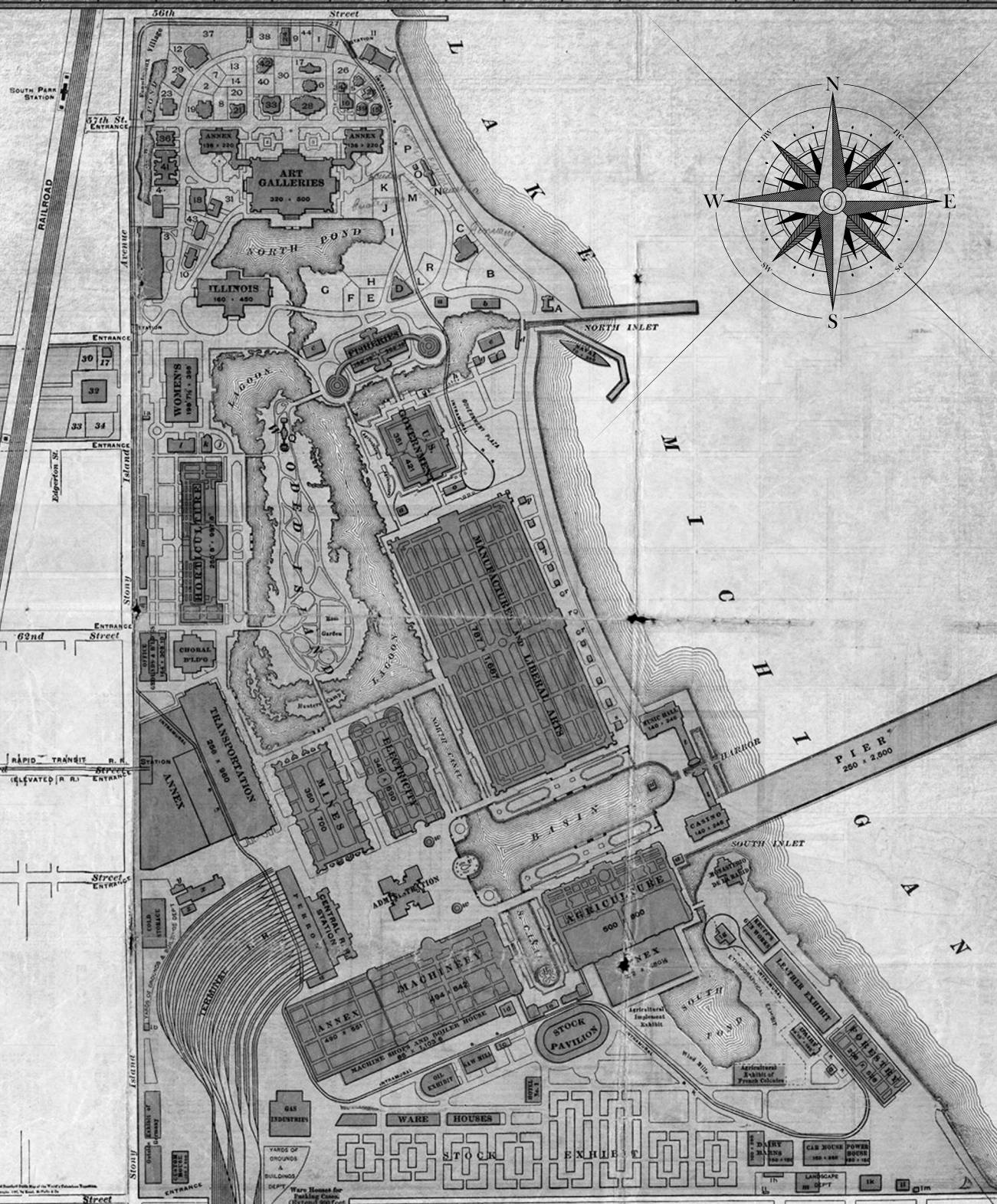

No. 1	Depot.	G-1	No. 12	Ice Railway, 62x50x5	G-6	No. 24	Dutch Settlement	G-10
2	Nursery Exhibit.	G-1	13	Porch-Older Press, 46x30.	G-6	25	Japanese Bazar	G-11
3	Indian Village.	G-2	14	National Hungarian Orphan.	G-6	26	Hagenbach Animal Show.	G-11
4	American and Italian Villages.	G-3	15	Perth Wheel.	G-6	27	Railroad Station.	G-11
5	Dakotah Village, 190x150.	G-4	16	Algeria Art Tent, 160x200.	F-9	28	Yocco Museum Company.	G-11
6	Capitol Ballroom, 190x150.	G-4	17	Spain Grand Stand.	F-9	29	Wheat Company.	G-11
7	American Village, 165x150.	G-4	18	Street in Cairo, 23x251.	F-7	30	Bohemian Glass Company.	F-19
8	Chinese Village and Theatre, 190x250.	F-4	19	Moorish Palace.	G-7	31	Circular Railroad Tower.	F-19
9	China House, 190x250.	F-4	20	Gothic Village.	G-7	32	Exposition Building.	F-19
10	Mexico Exhibit, 190x150.	F-4	21	German Village, 225x180.	F-9	33	Exhibit of Irish Industries.	G-14
11	Panorama of Yokohama Kinsan, 190x250.	F-5	22	Panorama of Bernese Alps.	F-9	34	Model St. Peter.	G-5
	Model of Mount Fuji.	F-5						

No. 1.	Arkansas	.....	A-17	No. 15.	Maine	.....	B-18	No. 30.	North Carolina	.....	B-19
2.	Arizona	.....	B-15	16.	Massachusetts	.....	B-17	31.	Ohio	.....	D-13
3.	California	.....	D-15	17.	Maryland	.....	B-17	32.	.....	.....	.....
4.	Colorado	.....	D-14	18.	Michigan	.....	B-15	33.	.....	.....	.....
5.	Connecticut	.....	B-15	19.	Mississippi	.....	B-15	34.	Rhode Island	.....	B-17
6.	Delaware	.....	B-14	20.	Alabama	.....	B-16	35.	.....	.....	.....
7.	Florida	.....	B-17	21.	Missouri	.....	B-16	36.	South Dakota	.....	C-18
8.	Georgia	.....	B-15	22.	.....	.....	.....	37.	.....	.....	.....
9.	Idaho	.....	B-15	23.	Montana	.....	A-16	38.	Utah	.....	B-18
10.	Illinois	.....	B-15	24.	.....	.....	.....	39.	Vermont	.....	A-16
11.	Indiana	.....	B-15	25.	New Hampshire	.....	B-16	40.	Virginia	.....	B-16
12.	Iowa	.....	A-18	26.	New Jersey	.....	B-17	41.	Washington	.....	C-16
13.	Kansas	.....	B-16	27.	Wyoming	.....	A-17	42.	West Virginia	.....	B-16
14.	Kentucky	.....	B-16	28.	New York	.....	C-17	43.	Wisconsin	.....	D-13
15.	Louisiana	.....	B-16	29.	North Dakota	.....	B-15	44.	New Mexico	.....	B-16

A. Great Britain	E-31	G. Brazil	E-2	M. Norway	D-18
B. China	E-32	H. Nicaragua	E-8	N. Austria	D-19
C. Germany	D-19	I. Costa Rica	D-8	O. Belgium	C-18
D. Sweden	E-18	J. Guatemala	D-8	P. France	C-19
E. Colombia	E-18	K. Ecuador	D-8	Q. Japan	G-16
		L. Chile	E-8		

1a. Workmen's Home	G-14	c. Fire and Guard Station	E-9	a. Photo Building	F-14
1b. Paint Shop	F-15	c. Chain Bunk	E-9	o. Military Hospital	H-19
1c. Lumber Camp	P-20	c. Restaurant Café de Redon	F-7	p. Van Houten & Zoon Company	H-19
1d. Pump House	P-20	d. Helograph	P-7	q. Japanese Tea House	I-21
1e. Colonnade	P-21	e. Light House Exhibit	P-7	r. Japanese Restaurant	I-21
1f. Warehouse	P-21	f. Water Pump	P-7	s. Waller, Baker & Co.	K-23
1g. Indian School	O-33	g. Life Saving Station	P-9	t. Peristyle	K-23
1h. Tool Shed	S-34	h. Type Life Boat	P-9	u. Statue of Dr. Rupprecht	N-18
1i. Drilling	S-34	i. Angler's Camp	P-9	v. McChes Fountain	N-18
1j. Dressing Clothing Works	S-34	j. White Star Life Boat	P-9	w. Fountain	N-18
1k. Oil Tank House	R-36	k. Puck	G-15	x. Pennsylvania R. R. Exhibit	N-18
1m. Pump House	R-36	l. Children's Exhibit	G-15	y. Hygiene Cooking Exhibit and Pump Co.	N-18
				z. Wood Engine and Pump Co.	N-18

ČÁST PRVNÍ

KAPITOLA PRVNÍ

V březnu roku 1893, který byl obzvláště deštivý a pochmurný, z důvodů, jež nikdo nechápe (především proto, že krom nás nikdo tento příběh nezná), se americký spisovatel Henry James, toho času žijící v Londýně, rozhodl strávit své narozeniny připadající na 15. dubna v Paříži a tam se, buď dříve, nebo přímo v ten den, vrhnout do Seiny a ukončit svůj život.

Mohu vám říci, že James byl to jaro obzvláště nešťastný, nemohu však s jistotou říci *proč*. Jistě, bylo zde úmrtí jeho sestry Alice, která rok předtím, 6. března 1892, podlehla rakovině prsu, avšak Alice byla již po desetiletí pacientkou z povolání a diagnózu rakoviny v podstatě ví-tala. Jak řekla svému bratrovu Henrymu, smrt byla vždy událostí, již očekávala s největší dychtivostí, a Henry ji v jejím nadšeném očekávání konce podporoval. Alespoň je to zřejmé z dopisů rodině a přátelům, v nichž se Henry uchýlil dokonce k popisu toho, jak rozkošně vypadalo sestřino mrtvé tělo.

Snad byla tato životopisci nezaznamenaná deprese vyvolána neuspokojivými prodeji jeho děl v uplynulých letech; jeho romány z roku 1886, *Bostoňané* a *Princezna Casamassima*, oba ovlivněné Aliciným pomalým umíráním a jejím vztahem s Katharine Loringovou, se staly naprostými propadáký jak ve Spojených státech, tak v Británii. Proto v roce 1890 James svůj hon za bohatstvím obrátil k divadelní tvorbě. Třebaže jeho první dílo, *Američan*, sklidilo jen průměrný úspěch, a to spíše na venkově než v Londýně, James přesvědčil sám sebe, že právě divadlo se stane jeho prostředkem k získání autorského uznání a obrovského bohatství. Tři roky nato ale začínal chápat, že jeho naděje byla iluzí a sebeklamem. Podobně jako v následujícím století povede spisovatele do záhuby Hollywood, v devadesátých letech 19. století mělo takový efekt anglické divadlo: jako vír vsávalo autory, kteří – jako Henry James – neměli nejmenší tušení, jak napsat úspěšnou divadelní hru pro obyčejné publikum.

Většina životopisců by se nedivila, kdyby Jamese deprese přepadla dva roky nato, neboť v roce 1895 ho při premiéře hry *Guy Domville* v Londýně obecenstvo vypískalo z jeviště, když se tam pošetile vrhl v naivní představě, že jakožto autor sklídí ovace. Většina platících zákazníků, na rozdíl od půvabných dam a ctěných džentlmenů, jimž James poslal lístky zdarma, nikdy jeho romány nečetla, vesměs ani netušila, že nějaké napsal, a nelze se tedy divit tomu, že vypískala hru založenou výhradně na nich. A *Guy Domville* byl opravdu, opravdu špatná hra.

Dokonce i v roce 1894 by jeho splín byl pochopitelný, neboť v lednu toho roku vyskočila jeho přítelkyně Constance Fenimore Woolsonová v Benátkách z okna (mnozí si šeptali o tom, že důvodem byl Jamesův nesplněný slib v Benátkách ji navštívit), a James, jak víme, musel tehdy bojovat s hlubokým zármutkem pramenícím z výčitek svědomí.

V roce 1909 pak stárnoucí James upadl do nejhoršího splínu svého života – tak ukrutného, že i jeho starší bratr William, sám umírající na srdeční slabost, překonal Atlantik, aby v Londýně doslova seděl u bratrova lože. Toho času Henry James truchlil pro „tragicky nízké prodeje“ a nízké zisky z newyorského vydání jeho prací vycházejícího v letech 1906–1908. Jednalo se o vyčerpávající projekt, jemuž James obětoval pět let života, kdy přepisoval své rozsáhlé romány a každý doplňoval o obsáhlou předmluvu.

Avšak v roce 1893 ještě ani netušil, jak zhoubná deprese ho zachvátí šestnáct let nato, a my netušíme, proč byl toho jara James tak hluboce nešťastný. Ani proč viděl v sebevraždě v Paříži jediné východisko.

Jedním z faktorů mohlo být zhoršení dny, která Jamese sužovala během kruté anglické zimy na přelomu let 1892 a 1893 a způsobila, že musel výrazně omezit každodenní procházky, v důsledku čehož dost přibral na váze. Nebo se mohlo jednat o skutečnost, že jeho blížící se narozeniny 15. dubna byly padesátým jubileem, tedy milníkem, který skolil i mnohem silnější povahy, než byl citlivý James.

To se nikdy nedozvíme.

Víme však, že jeho deprese – a plán utopit se v Seině před 15. dubnem, nebo nejpозději toho dne – označuje počátek tohoto příběhu. Tedy v polovině března roku 1893 Henry James (přívazku „mladší“ se zbavil v letech následujících po otcově smrti roku 1882) napsal z Londýna

přátelům a rodině, že se vydá na krátký výlet do sluncem zalité Paříže, aby si zde odpočinul od každodenních povinností i nároků autorské tvorby a oslavil své jubileum, než se na konci dubna přidá k Williamovi a jeho rodině, toho času pobývajícím ve Florencii. James ale neměl v úmyslu do Florencie dorazit.

Opustil udržovaný apartmán v De Vere Gardens, poté co spálil pár dopisů od slečny Woolsonové a několika mladých přátel mužského pohlaví, a s trochou ukradeného popela sestry Alice uschovaného v krabičce na šňupací tabák se vydal do Cherbourgu a odtud do města světla, kam dorazil následujícího večera, tak pochmurného, deštivého a chladného, že si o tom Londýn mohl nechat jen zdát.

Ubytoval se v hotelu *Westminster* na Rue de la Paix, v němž kdysi strávil měsíc při psaní několika povídek odehrávajících se v Paříži, včetně jeho oblíbené, kterou nazval „Žák“. Tentokrát však slovo „ubytoval“ jeho záměry plně nevystihovalo. Nehodlal se zde zdržet až do svých narozenin, nemluvě o tom, že vymoženosti hotelu *Westminster* byly v současnosti pro jeho rozpočet nedosažitelné. Dokonce si ani nevybalil kufr. Neměl v úmyslu v hotelu strávit další noc. Nebo, jak se náhle z rozmaru rozhodl, kdekoli jinde na zemi.

Celý chladný, deštivý den věnoval procházce v zahradách Tuilerií, potom povečeřel v bezútěšném osamění – neboť nemínil kontaktovat žádného ze svých pařížských přátel ani žádného známého, který by náhodou právě v Paříži pobýval –, dal si poslední sklenku vína, přehodil si přes ramena vlněný svrchník, ujistil se, že má zapečetěnou krabičku na šňupací tabák stále v kapse, a za zvuku klepání bronzové špičky deštníku o dlažbu se vydal tmou a jemným mrholením k vybranému místu blízko mostu Pont Neuf. I přes jeho zavalitost to byla procházka dlouhá maximálně deset minut.

Tento literární velikán po sobě nezanechal žádný dopis na rozloučenou.

KAPITOLA DRUHÁ

Místo, které si James k odchodu ze světa vybral, se nacházelo u výběžku ztemnělé promenády, kde tmavá, ledová voda Seiny šplouchala o mechem pokryté kameny. Bylo to u severní části řeky necelých šedesát yardů od širokého, dobře osvětleného mostu Pont Neuf, přesto tady panovala neproniknutelná tma. I ve dne bývalo toto místo opuštěné, a třebaže James věděl, že ho často v noci využívají prostitutky, rozhodně je tu nečekal v takovém březnovém nečase – dnes se budou držet poblíž svých penzionů v Pigalle, nebo budou nenápadně lákat zákazníky do postranních uliček u rušného bulváru Saint Germain.

Než se James se svým deštníkem profukal až k úzkému výběžku, který si vyhlédl za denního světla – byl přesně takový, jak si ho pamatoval z předchozích pobytů v Paříži –, téměř už neviděl na cestu. Vzdálené pouliční lampy za Seinou v dešti rámovaly ironické svatozáře. Provoz na řece v tomto počasí nebyl téměř žádný. James scházel po posledních schodech na promenádu spíše instinktivně, než že by je skutečně viděl, a tiše do nich tůkal deštníkem jako slepeckou holí. Obvykle zřetelné a hlučné zvuky kol kočárů a koňských kopyt se nyní ozývaly jakoby z dálky a houstnoucí déšť a kaluže na ulicích je ještě více tlumily a dodávaly jim zdání nereálnosti.

V naprosté tmě James přítomnost řeky spíše cítil a slyšel, než viděl. Pouze nečekaná prázdnota, do níž se náhle ponořila špička jeho deštníku, ho upozornila na to, že se ocitl na konci krátkého, zahýbajícího výběžku. Věděl, že z něj žádné schůdky do vody nevedou; pouze šest nebo sedm stop hluboký pád do temných rozbouřených vln. Seina byla v tomto místě hluboká, prudká a zrádná. Nyní stačil jediný krok vpřed do temnoty, a bude po všem.

James vytáhl z vnitřní kapsy krabičku na tabák a chvíli po ní přejížděl prsty. Ten pohyb mu připomněl článek v *Timesech* z minulého roku, podle něhož Eskymáci nevytvářeli žádné skutečné umění, ale tvarovali si oblázky, aby se během dlouhých polárních nocí mohli těšit z jejich

hladkého povrchu. Ta myšlenka vyvolala na Jamesově tváři úsměv. Měl pocit, že sám mnoho měsíců dlel v temnotě polární noci.

Když předchozího roku ukradl několik špetek sestřina popela – zatímco Katharine Loringová netrpělivě přešlapovala před krematoriem, kam se přišla dožadovat urny, aby ji odvezla do Cambridge a do rodinné hrobky Jamesových na tamním hřbitově –, bylo jeho bohulibým záměrem rozprášit ho na místě, kde byla mladší sestra skutečně šťastná. Jenže jak měsíce utíkaly, dostihla Jamese nedomyšlenost jeho plánu. *Kde?* Vzpomínal si, že krátce byla šťastná, když v mládí cestovali po Švýcarsku s tetou Kate, která se v prozaičnosti mohla rovnat hrobníkovi z *Hamleta*. Alice už tehdy projevovala zvláštní zálibu v hysterických chorobách, avšak pár týdnů mimo Spojené státy a širší rodinný kruh jí prospěly a její sklony k dramatičnosti zdánlivě ustoupily. Jeho první volbou pro rozprášení sestřina popela proto byla Ženeva, kde se tolik nasmáli, když měřili síly v ironických slovních přestřelkách, z nichž nebohá teta Kate nic nepochytila, a když se vesele špičkovali (a utahovali si i z tety Kate) během procházek v zahradách a parcích podél jezer.

Jenže nakonec Ženevu zavrhl. Alice totiž tehdy jen předstírala „uzdravení“ z celoživotního posláním profesionálního invalidy, stejně jako on jen předstíral, že ho svou výbornou náladou ošálila.

Druhou volbou byl kousek půdy poblíž Newportu, kde si postavila malý domek a zhruba rok zde žila podle všeho šťastně a bez známek jakékoli choroby.

Ne. Tehdy navázala vztah se slečnou Loringovou, a s každým dalším měsícem, který uplynul od Aliciny smrti, měl James čím dál pochmurnější pocit, že Katharine P. Loringová si i tak uzurpovala až příliš sestřina času a života. Newport ne.

A tak mu nakonec došly nápady, kde by mohl Alicin popel rozprášit. Během měsíců a let v Newportu a následně Cambridgi se možná štěstí přiblížila, ale nikdy se šance být skutečně šťastná nechopila pořádně. A pak přišlo to, co nazývala „příšerným létem“ – to když se jejich nejstarší bratr William 10. července 1878 oženil s Alicí Gibbensovou. William, ostatní bratři Harry, Bob a Wilkie i jejich otec a mnoho rodinných přátel celé roky žertovali o tom, že si William jednoho dne vezme *ji* – Alici Jamesovou. Alice na ten vtípek vždy reagovala popuzeně, ale nyní – po letech její tvůrčí invalidity a nakonec smrti – si

Henry uvědomil, že v to manželství začala sama věřit a hluboce ji ranilo, když se William oženil s jinou dívkou, která se navíc krutou ironií osudu rovněž jmenovala Alice.

Jednou se Henrymu svěřila, že léto, kdy se William oženil, měla pocit, jako by „se ponořila do mořských hlubin a rozbouřená hladina se nad ní uzavřela“.

Proto se James dnes v noci, své poslední noci, rozhodl, že bude zbytky Alicina popela v krabici na tabák pevně svírat v ruce, až udělá onen krok vstříc temné vodě a zapomnění. Aby se k tomu odhodlal, musel potlačit veškerou autorskou představivost; žádné přemýšlení o tom, jak ledová je voda nebo jestli změnil názor, jakmile mu špinavá říční břечka začne plnit plíce, a atavistická touha přežít ho bude nutit máchat rukama kolem sebe a plavat ke kluzkému okraji promenády, po němž nikdy nebude moct vyšplhat zpět.

Ne, takové myšlenky si nemohl dovolit – musel si neustále připomínat jen bolest, od níž se konečně osvobodí. Vyprázdnění mysli patřilo vždy k těm nejtěžším věcem, o něž se pokoušel.

James posunul nohu k okraji a kousek za něj.

A náhle si uvědomil, že temný obrys, který považoval za sloupek, je ve skutečnosti silueta muže stojícího ani ne dvě stopy od něj. Nyní James rozpoznával krempu klobouku staženého do čela i profil s orlím nosem, částečně ukrytý pod zvednutým límcem pláště, a také slyšel mužův tichý dech.

James zalapal po dechu a udělal dva nemotorné kroky vzad a stranou.

„*Pardonnez-moi, monsieur. Je ne t'ai pas vu là-bas,*“ vykoktal pravdivě. *Neví-
děl* ho tam stát.

„Jste Angličan,“ poznamenal vysoký muž se skandinávským přízvukem. Švéd? Nor? James si nebyl jistý.

„Ano.“ James se otočil ke schodům a chystal se místo opustit.

V tu chvíli pro toto roční období zcela nezvykle kolem projela *Bateaux Mouches* – zčásti říční parní taxi, zčásti výletní loď –, a náhlý záblesk světla ze svítilen na pravoboku plavidla Jamesovi umožnil zahlédnout mužovu tvář.

„Pan Holmes,“ vyhrkl téměř nedobrovolně. Ten objev ho natolik zaskočil, že mimoděk vykročil zpět k řece a levá pata mu sklouzla přes okraj. Nebýt pravice vysokého muže, která bleskurychle vystřelila ze

tmy a zachytila ho, byl by James ve vodě nakonec opravdu skončil. Dlouhé prsty pevně chytily klop Jamesova kabátu a s překvapivou silou ho vytáhly zpět na pevnou zem.

Zpět k životu.

„Jak jste mě to právě nazval?“ zeptal se muž, aniž by uvolnil stisk na Jamesově kabátu. Skandinávský akcent zmizel a zbyl jen kultivovaný tón rodilého Brita z vyšší třídy.

„Omlouvám se,“ zamumlal James. „Musel jsem se zmýlit. Odpustíte, že jsem vás vyrušil v rozjímání.“ V tu chvíli si byl James jistý dvěma věcmi: identitou onoho muže – navzdory tmavším a hustším vlasům, než měl před čtyřmi lety, rozčepýřenému účesu, který nahradil kdysi úhledně sčesané prameny, hustému knírku, jež dříve nemíval, a trochu odlišnému, nejspíš tmelem upravenému nosu – a také tím, že svým vyťukávaným příchodem muže vyrušil od záměru vrhnout se do Seiny.

Henry zrozpačitěl, ale patřil k lidem obdařeným vynikající pamětí. Jakmile uviděl něčí obličej a zaslechl jeho jméno, už je nikdy nezapomněl.

Pokusil se odtáhnout, avšak silné prsty stále pevně svíraly klop jeho kabátu.

„Jak jste mě to nazval?“ naléhal znovu muž ledovým tónem.

„Považoval jsem vás za džentlmena, jehož mi kdysi představili jako Sherlocka Holmesa,“ vyhrkl James a zatoužil odtud co nejrychleji zmizet. Přál si být zpět v pohodlném hotelovém pokoji na Rue de la Paix.

„Kde jsme se potkali?“ pokračoval muž. „Kdo jste?“

James zodpověděl pouze druhou otázku. „Jmenuji se Henry James.“ V náhlém návalu paniky málem dokonce omylem ze zvyku dodal „mladší“.

„James,“ zopakoval Sherlock Holmes. „Mladší bratr Williama Jamesa, toho věhlasného psychologa. Vy jste ten americký pisálek, který většinu času přebývá v Londýně.“

Nechuť z toho, že je nazýván mladším bratrem „věhlasného“ Williama Jamesa, na okamžik přebila i odpor a nepohodlí způsobené sevřením a dotekem cizího muže. Do roku 1890, kdy vydal své *Principy psychologie*, po jeho bratrovi nikdo mimo malý a uzavřený okruh učenců na Harvardu ani neštěkl. Z důvodů Henrymu neznámých právě tato kniha Williama katapultovala mezi velikány v oblasti studia lidské mysli a přinesla mu celosvětovou slávu.

„Budte, prosím, tak laskav a okamžitě mě pusťte,“ řekl James, jak nejpřísněji dokázal. Z rozhořčení nad tím, že ho Sherlock Holmes stále drží – a o jeho identitě neměl pochyb –, zapomněl i na to, že mu právě zachránil život. Naopak byl tento akt záchrany možná spíše Angličanovým dalším prohřeškem.

„Prozradte mi, kdy jsme se seznámili, a já vás pustím,“ prohlásil Holmes a nepřestával svírat klopou Jamesova kabátu. „Jmenuji se Jan Sigerson a jsem poměrně známý norský badatel.“

„Potom přijměte mou nejhlubší omluvu, pane,“ řekl James, ačkoli se necítil ani trošku provinile. „Evidentně jsem se zmýlil. V té tmě jste mi na moment připomněl džentlmena, s nímž jsem se seznámil před čtyřmi lety při dobročinném čajovém dýchánku v Chelsea, který pořádala jedna má americká známá, paní T. P. O'Connorová. Doprovázel jsem lady Wolseleyovou a spolu s námi dorazilo několik dalších spisovatelů a divadelních umělců – pan Aubrey Beardsley, pan Walter Besant... Pearl Craigieová, Marie Corelliová, pan Arthur Conan Doyle, Bernard Shaw a Genevieve Wardová. V průběhu dýchánku mi byl představen džentlmen, který přijel paní O'Connorovou na víkend navštívit, jistý Sherlock Holmes. Nyní však vidím, že si ve skutečnosti nejste ani trochu podobní.“

Holmes ho pustil. „Ano, už si vzpomínám. Pobýval jsem krátce na panství paní O'Connorové, když jsem na venkově řešil sérii krádeží šperků. Stálo za tím služebnictvo, jak jinak. Vždy tomu tak je.“

James si uhladil klopou kabátu, upravil si kravatu, pevně udeřil špičkou deštníku o dlažbu a chystal se Holmese bez dalšího slova opustit.

Sotva vystoupal temné schůdky, s překvapením seznal, že Holmes kráčí po jeho boku.

„Vskutku pozoruhodné,“ pronesl vysoký Angličan s lehkým yorkshirským přízvukem, který u něj James slyšel i na čaji u paní O'Connorové v roce 1889. „Za Sigersona se vydávám poslední dva roky a nepoznali mě ani lidé, které znám léta, a to jsem je míjel v denním světle. V Novém Dillí jsem ve dne a na téměř vyliďněném náměstí stál přes deset minut vedle vrchního inspektora Singha, s nímž jsem kdysi v Londýně dva měsíce vyšetřoval velmi zapeklitý případ vraždy, a ten cvičený profesionál mě neodhalil. Zde v Paříži jsem potkal hned několik známých z Anglie, a svého starého přítele Henriho-Augusta Lozého, bývalého pařížského policejního prefekta, s nímž jsem pracoval

na tuctech kauz a který šel nedávno do penze, jsem se ptal na cestu. S Lozém byl tehdy nový sommský prefekt, Louis Lépine, s nímž jsem také míval blízký pracovní vztah. Ani jeden mě nepoznal. A vy ano. Ve tmě. V dešti. Zcela zaujat myšlenkami na sebevraždu.“

„*No dovolte*,“ ohradil se James a v naprostém šoku z Holmesovy netaktní přímočarosti se zastavil. Nyní už byli na úrovni ulice a déšť polevoval, třebaže početné pouliční lampy si stále uchovávaly své svatozáře.

„Já vaše tajemství nevyzradím, pane Jamesi,“ ujistil ho Holmes a nehledě na okolní vlhkost se pokoušel zapálit si dýmku. Jakmile sirka konečně vzplála, uviděl James v jejím světle ještě jasněji, že před ním stojí „detektivní poradce“, jenž mu byl představen na čajovém dýchánku paní O'Connorové před čtyřmi lety. „Víte,“ pokračoval Holmes a párkrát si bafnul z dýmky, „mě sem přivedl stejný úmysl.“

James netušil, co by na to měl odpovědět, proto se obrátil na patě a vyrazil po chodníku na západ. Holmesovi stačily dva dlouhé kroky, a byl opět po jeho boku.

„Měli bychom si někam zajít na jídlo a sklenku vína, pane Jamesi.“

„Upřednostnil bych samotou, pane Holmesi... pane Sigersone... nebo za koho se dnes v noci vydáváte.“

„Jistě, jistě, ale musíme si promluvit,“ trval na svém Holmes. Odhalení převleku ho podle všeho ani nerozezlilo, ani nevyvedlo z míry. Nevypadal ani rozčarovaně z toho, že spisovatelův příchod zhatil jeho vlastní plány na sebevraždu. Jen ho zcela uchvátilo, jak snadno James prohlédl jeho kamufláž.

„Nemáme se o čem bavit,“ odsekl James a pokusil se zrychlit, avšak vysoký Angličan s ním snadno držel krok a Jamesův kolébavý styl chůze tak působil spíše komicky.

„Mohli bychom například probrat to, proč jste si při plánovaném odchodu z tohoto světa k hrudi tiskl krabičku na šňupací tabák s popelem své sestry Alice,“ řekl Holmes.

James se zarazil a až po chvílce vykoktal: „To... něco takového přece... nemůžete... vědět.“

„Jenže vím,“ opáčil Holmes s dýmkou mezi zuby. „A pokud se ke mně připojíte na pozdní svačinu a sklenku dobrého vína, řeknu vám, jak jsem k tomu došel, a proč jsem si také jist, že nikdy nedokonáte, co jste dnes měl úmyslu. A znám čistou, dobře osvětlenou kavárnu, kde toto všechno můžeme probrat.“

Holmes Jamese popadl za levý loket a takto zaklesnutí se vydali po Avenue de l'Opéra. Henry James byl příliš šokovaný, zaskočený – a zvědavý –, aby kladl jakýkoli odpor.

KAPITOLA TŘETÍ

Přestože mu Holmes sliboval „dobře osvětlený“ podnik, James očekával ponurou, zapadlou kavárnu v pochybné čtvrti. Namísto toho ho Holmes dovedl do *Café de la Paix*, kavárny na křižovatce Boulevard des Capucines a Place de l'Opéra v devátém okrsku, která se nacházela blízko Jamesova hotelu.

Café de la Paix byl jeden z největších, nejjasnějších a nejkřiklavěji vyzdobených podniků v Paříži, jemuž co do zpracovanosti interiéru a počtu zrcadel mohla konkurovat jen Opera Charlese Garniera stojící na druhé straně náměstí. James věděl, že kavárna byla otevřena v roce 1862, aby uspokojovala potřeby zákazníků hotelu *Grand-Hôtel de la Paix*, a svého největšího věhlasu dosáhla během Světové výstavy v roce 1867. Patřila k prvním pařížským budovám, jež se mohly pyšnit elektrickým osvětlením, ale jako by stovky či tisíce elektrických žárovek nestačily, honosila se ještě zářivými lucernami vrhajícími odlesky na obrovská zrcadla. Henry James se tomuto místu vždy snažil vyhnout, i kdyby jen proto, aby nenaplnil pařížské rčení, že kdo večerí v *Café de la Paix*, dříve či později nevyhnutelně narazí na někoho známého. Tak populární to místo bylo. A Henry James si raději sám volil, kdy a kde na staré přátele a známé „narazí“.

Holmese očividně tamní dav, hlasitý šum konverzace ani zástup tváří, které se při jejich příchodu obrátily ke dveřím, nevzrušoval. James sledoval, jak falešný Nor žádá plynulou francouzštinou s příslušným přízvukem uvaděče o své „obvyklé místo“, a pak se nechal dovést k malému, kulatému stolku kousek stranou od ruchu a cvrkotu v hlavní části podniku.

„To sem chodíte tak často, že zde máte ‚své místo‘?“ zeptal se James, jakmile osaměli. Nebo tedy, jakmile se ocitli natolik o samotě, jak to bylo v tomto hučícím úle možné.

„Jsem v Paříži dva měsíce, a za tu dobu jsem zde večerel minimálně třikrát do týdne,“ odpověděl Holmes. „Viděl jsem zde tucty známých,

policistů, s nimiž jsem pracoval během své detektivní praxe, i bývalých klientů. Ani jednomu jsem nestál za bližší pohled, natož aby prohlédli můj převlek.“

Než mohl James odpovědět, zjevil se u jejich stolu číšník a Holmes měl tu drzost objednat i za něj. Vybral kvalitní šampaňské a snad kvůli pozdní hodině přiojednal i obrovské speciální pooperové menu pro dva: *le lièvre en civet, pâtes crémeuses d'épautre* doplněné o *plateau de fromage affinés* a zároveň talíř s *la figue, l'abricot, le pruneau, en marmelade des fruits secs au thé Ceylan* a *biscuit spéculos*. Na závěr si pak ještě řekl o *mousse légère chocolat*.

James neměl na jídlo ani pomyšlení, neboť mu šokující události poslední hodiny zcela podráždily citlivý žaludek. Nebyl příznivcem zvěřiny – a zajetího ragú už vůbec ne –, neměl chuť na žádné ovoce a čokoládovou pěnu nemohl od dětství, kdy si jí užíval až příliš, ani cítit.

Nic však neřekl.

Umíral touhou zjistit, jak Holmes – tento laciný kejklíř s pouťovými triky – „věděl“ o tom, že se v krabici na šňupací tabák ukrývá Alicin popel, ale radši by si ukousl jazyk, než by o tom začal mluvit na tak veřejném místě. Sice bylo téměř nemožné, aby je někdo v okolním šumu hovorů a smíchu ostatních zákazníků poslouchal, avšak na tom nezáleželo.

Popíjeli šampaňské a Holmes zničehonic prohodil: „Četl jste v *Timesech* před dvěma lety můj epitaf?“

„Přátelé se mi o něm zmínili,“ zabručel James.

„Já ho četl. Byl jsem právě v Istanbulu, když se mi ty noviny, tou dobou již tři týdny staré, dostaly do ruky. Ale četl jsem ho. A stejně tak o něco později rozhovor s nebohým Watsonem, kde popisoval, jak jsem při boji s Napoleonem zločinu, profesorem Moriartym, tragicky zahynul v Reichenbašských vodopádech.“

James by nejraději mlčel, ale věděl, že se od něj očekává zapojení do konverzace.

„A jak jste vlastně ten hrozivý pád přežil, pane Holmesi?“

Holmes se zasmál a smetl pár drobků z mohutného černého kníru. „K žádnému pádu nedošlo. Ani k boji. ‚Napoleon zločinu‘ totiž neexistoval.“

„Profesor James Moriarty neexistoval?“ nechápal James.

Holmes se opět zasmál a otřel si ústa a knírek do bílého plátěného ubrousku. „Obávám se, že nikoli. Vymyslel jsem si ho pro vlastní účely... v tomto případě pro účely svého zmizení.“

„Ale Watson v rozhovoru pro *Timesy* tvrdil, že tenhle profesor Moriarty napsal knihu – *Dynamika asteroidu*,“ připomněl James.

„Rovněž smyšlenka,“ poznamenal Holmes se samolibým úšklebkem pod Sigersonovým knírem. „Taková kniha neexistuje. Zmínil jsem se o ní před Watsonem jen proto, abych dodal jeho pozdějšímu výstupu před novináři – a jeho vlastnímu nevyhnutelnému literárnímu popisu událostí předcházejících tragédii u Reichenbašských vodopádů, který nedávno vyšel pod názvem ‚Poslední případ‘ – punc... jak tomu vy spisovatelé říkáte... věrohodnosti. Ano, to je to slovo. Věrohodnost.“

„Ale co když,“ přemýšlel nahlas James, „poté co byl tento detail uveden v nespočtu novinových článků o vašem a Moriartyho skonu... co když si někdo tu knihu, *Dynamiku asteroidu*, čistě ze zvědavosti vyhledá? Pokud skutečně nikdy nevznikla, pak se vaše historka o Reichenbašských vodopádech zhroutí.“

Holmes se znovu zasmál a námitku odmítl mávnutím ruky. „Zdůraznil jsem Watsonovi, a ten to zas neopomněl zdůraznit tisku, že Moriartyho kniha je plná natolik složité, pokročilé matematiky, že je až nečitelná. Doslova jsem, tuším, Watsonovi řekl, že tato kniha ‚se povznáší do tak éterických výšin čiré matematiky, že se údajně nenašel člověk, jenž by o ní byl s to napsat do odborného tisku kritiku‘¹. To by mělo zvědavce odradit. Také jsem se Watsonovi zmínil o tom, že výtisků Moriartyho knihy – slavné pouze v matematických kruzích – bylo vydáno velmi málo, a jsou proto extrémně vzácné a v dnešní době je v podstatě nemožné je sehnat.“

„Záměrně jste tedy svému příteli lhal o tomto... o tomto ‚Napoleonovi zločinu‘ jen proto, aby doktor Watson tuto smyšlenku papouškoval tisku?“ pronesl James ledovým tónem, který, jak doufal, by k Holmesovi mohl proniknout.

„Ano,“ odvětil Holmes s úsměvem. „Přesně tak.“

James chvíli seděl v tichosti. Nakonec se znovu ozval: „Co kdyby však byl doktor Watson předvolán, aby... například ve vyšetřování vašeho skonu podal svědectví pod přísahou?“

„Jakékoli podobné vyšetřování by již touto dobou bylo dávno uzavřené,“ řekl Holmes. „Koneckonců od Reichenbašských vodopádů uplynuly už téměř dva roky.“

---

¹ Těmito slovy Holmes popisuje doktoru Watsonovi *Dynamiku asteroidu* v románu *Údolí strachu* (pozn. překl.).

„Ale přesto –,“ začal James.

„Watson by se přísaze nijak nezpronevěřil,“ přerušil ho Holmes, v jehož tónu nyní už zazníval slabounký náznak podráždění, „poněvadž upřímně věřil v existenci Napoleona zločinu, Jamese Moriartyho. Stejně jako Watson neochvějně věří, že jsem s Moriartym našel konec v Reichenbašských vodopádech ve Švýcarsku.“

James se sice snažil nedat na sobě znát jakoukoli reakci, přesto mu ale uniklo několik překvapených zamrknání. „Vy necítíte sebemenší výčitky svědomí? Vždyt jste lhal nejlepšímu příteli! V novinách psali, že doktor Watson od vašeho... zmizení přišel o choť, takže nyní pravděpodobně ten nebožák truchlí pro vás oba.“

Holmes si vzal další ovoce. „Nejenže jsem Watsonovi lhal, pane Jamesi, já ho přinutil zúčastnit se nesmyslného honu – na mytického Moriartyho, chápete – po celé Anglii a Evropě až k onomu vodopádu, v jehož vodách nebude mé ani profesorovo tělo nikdy objeveno.“

„To bylo ohavné,“ prohlásil James.

„Bylo to nezbytné,“ oponoval Holmes bez známky vzteku nebo naléhání. „Pochopte, musel jsem zmizet nadobro. Beze stopy a způsobem, který by bez stínu pochybností přesvědčil o mé smrti masy – nebo přinejmenším ten malý zlomek mas, jenž se zajímal o má dobrodružství. Vyvolala zpráva o mém skonu v Londýně velké pozdvižení?“

James zamrkal. Byl si jistý, že tentokrát Holmes žertuje, dokud nespatrił vážný výraz na maskované tváři druhého muže.

„Ano,“ odpověděl nakonec. „Aspoň co jsem slyšel.“

Holmes chvíli mlčel a pak konečně znovu promluvil: „Watsonovo vyprávění incidentu u Reichenbašských vodopádů, které nazval ‚Poslední případ‘, bylo ve *Strandu* otištěno teprve před třemi měsíci – v prosinci 1892. Mě by ale zajímalo, jak byla ta zpráva přijata před dvěma lety.“

James potlačil povzdech. „*Strand* nečtu,“ přiznal, „ale zaslechl jsem, že mladí muži v Londýně začali na pažích nosit černou pásku, a to jak před dvěma lety, když se objevily první zprávy o vašem skonu, tak znovu tuto zimu, když byl vydán příběh doktora Watsona.“

James si opravdu nikdy neliboval v četbě laciných zromantizovaných příběhů, pochybných vědeckých faktů a místních drbů, které se na stránkách *Strandu* pravidelně objevovaly, avšak jeho mladší přítel Edmund Gosse a Jonathan Sturges ano. A oba celé měsíce nosili černou

pásku na paži k uctění památky údajně zesnulého Holmesa. James to považoval za absurdní.

Sherlock Holmes dojídal čokoládovou pěnu a už se opět usmíval.

Henry James teď pro změnu v hrůze z toho, že by se konverzace mohla stočit ke krabičce na šňupací tabák, kdyby to Holmesovi dovolil, překotně vyhrkl: „Proč jste ale takovou šarádu vůbec vymýšlel? Proč jste se uchýlil k této lsti a zradil nejlepšího přítele a tisíce věrných čtenářů, když vás žádný geniální kriminálník – žádný Napoleon zločinu – nepronásledoval? Co vás k tomu přimělo? Čirá zvrácenost?“

Holmes odložil lžičku a zpříma na spisovatele pohlédl. „Kéž by za tím stálo něco tak prostého, pane Jamesi. Nikoli, rozhodl jsem se předstírat vlastní smrt a zcela zmizet kvůli závěru, k němuž jsem racionálně dospěl... za využití indukčních a dedukčních metod, které ze mě učinily nejproslulejšího detektiva na světě. Závěru natolik šokujícímu, že nejen nezvratně změnil můj život, ale také mě přivedl, jak jste sám mohl vidět, k Pont Neuf, kde jsem svou cestu mínil ukončit.“

„Co by mohlo –,“ začal James, ale pak rychle sklapl ústa, protože taková otázka by byla nesmírně troufalá a v rozporu s dobrými mravy.

Holmes se napjatě usmál. „Zjistil jsem, pane Jamesi,“ řekl a naklonil se o něco blíže, „že nejsem skutečný. Jsem... jak by to formuloval člověk vašeho literárního formátu? Důkazy mě neomylně přivedly k odhalení, že jsem literární konstrukt. Smyšlenka jakéhosi inkoustem zamazaného pisálka. Fiktivní postava.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

Nyní Henry James již nepochyboval, že jedná s bláznem. Coši přivedlo Sherlocka Holmese k šílenství – pokud tento muž skutečně *byl* Holmesem, jehož potkal před čtyřmi lety na dýchánku u paní O'Connorové.

Zároveň ale nemohl popřít zvrácenou, prostou a šokující skutečnost, že ho Holmesův sebeklam fascinuje – přál si slyšet víc o tom, proč se Holmes považuje za fiktivní postavu. Připadalo mu to jako výborný námět pro povídku – například o slavném spisovateli, jenž propadne iluzi, že je jednou ze svých postav.

Holmes objednal koňak, což James v kombinaci se šampaňským a pozdním jídlem považoval za nešťastnou volbu, ale přesto ho pomalu usrkával, zatímco v mysli formuloval další otázky. Na terase kavárny, oddělené od jejich stolu rozlehlým tanečním sálem, se náhle spustil rozruch. Tucty hostů vyskočily na nohy, muži se klaněli a ozval se i tlumený potlesk.

„To je český král,“ prohlásil Holmes.

Henryho Jamese na okamžik napadlo, že by si na účet šílence naproti sobě zažertoval, ale pak to zavrhl.

„Český král neexistuje, pane Holmesi,“ namítl. „To je princ z Walesu. Zaslechl jsem, že zde čas od času večeřívá.“

Holmes nerušeně upíjel koňak a královské skupince na druhé straně místnosti nevěnoval pozornost. „Vy jste *opravdu* nečetl žádný z Watsonových příběhů o mé maličkosti ve *Strandu*, vidíte, pane Jamesi?“

Ještě než mohl James odpovědět, Holmes pokračoval: „Jedno z našich prvních otištěných dobrodružství – pokud ovšem John Watson vůbec je autorem těchto zkazek – se nazývalo ‚Skandál v Čechách‘ a týkalo se choulostivého problému. Jakási bývalá operní pěvkyně Varšavské královské opery vydírala jistou fotografií, dokládající... romantickou důvěrnost velmi slavného člena jisté královské rodiny. Watson, diskrétní jako vždy, si českého krále vymyslel v nemotorné snaze

zakrýt pravou identitu onoho královského džentlmena. Jednalo se samozřejmě o prince z Walesu a tento ‚skandál‘ byl ve skutečnosti již druhou příležitostí, kdy jsem mohl princovi pomoci z obtížné situace. První potenciální skandál se týkal dluhu vzniklého při karbanu.“ Holmes se usmál přes okraj sklenky. „Varšavská královská opera samozřejmě rovněž neexistuje – zde se Watson snažil amatérsky maskovat slavnou Pařížskou operu.“

„Chvályhodnou snahu doktora Watsona o diskrétnost vskutku oplácíte fascinující měrou nediskrétnosti,“ zamumlal James.

„Jsem po smrti,“ připomněl Holmes. „Mrtvola má pro diskrétnost jen pramalé uplatnění.“

James pohlédl na místo, kde stál princ z Walesu v hloučku směřjících se, poklonkujících a podlézavých dandyů.

„Vzhledem k tomu, že jsem o historce... vyprávění vašeho dobrodružství... o ‚Skandálu v Čechách‘ neslyšel, ani jsem ho nečetl,“ ozval se James, „mohu jen předpokládat, že jste inkriminovanou fotografii od oné vyděračky pro prince získal.“

„Vskutku... a to velmi mazaně,“ potvrdil Holmes a hlasitě se zasmál, což se v rušné kavárně přirozeně obešlo bez povšimnutí. „A potom mi ji ta dáma ukradla a namísto ní mi nechala vlastní portrét.“

„Jinými slovy jste selhal,“ prohodil James.

„Selhal,“ přikývl Holmes. „Naprosto. Tragicky.“ Upil koňaku. „Během mé praxe mě přechytračilo jen málo mužů, pane Jamesi, avšak nikdy předtím ani poté se to nepodařilo *ženě*.“

James si povšiml opovržení, s nímž Holmes vyplivl poslední slovo.

„Má to něco společného s vaším nedávným odhalením, že nejste skutečný, pane Holmesi?“

Vysoký muž naproti němu si promnul bradu. „Nejspíš bych vás měl požádat, abyste mě oslovoval ‚pane Sigersone‘, ale dnes mi na tom až tak nezáleží. Ne, pane Jamesi, pradávný případ prince z Walesu a jeho bývalé milenky – nechť hnije v pokoji – s důvody, jež mě přivedly k závěru, že nejsem... jak jste řekl... skutečný, nijak nesouvisí. Zaujímá vás mé důvody?“

James zaváhal pouze na vteřinu. „Ano.“

Holmes odložil sklenku a spojil ruce s dlouhými, štíhlými prsty na stole před sebou. „Jako mnoho věcí v životě i tato začala obyčejnými

domácími rozhovory,“ začal. „Z určitých zákulisních informací, které doktor Watson ve svých líčeních ve *Strandu* odhalil, čtenáři vědí, že byl dobrý doktor přidělen k Pátému northumberlandskému střeleckému pluku a poté sloužil v Indii u berkshireského pluku. Sedmadvacátého července toho roku byl vážně zraněn v bitvě u Maiwandu. Mnoho týdnů visel jeho život na vlásku – ten otravný kus olova, jenž ho sužoval, byla kulka z muškety, oné dlouhé a těžké zbraně často užívané afghánskými rebely. A tato střela napáchala mnoho škod.

Watson ale přežil, navzdory horku, mouchám a primitivní vojenské lékařské péči, jíž se mu dostalo,“ pokračoval Holmes. „V říjnu roku 1881 byl na vojenské lodi pojmenované *Orontes* poslán zpět do Anglie.“

„Nechápu, jak to dokazuje nebo vyvrací –,“ ozval se James.

„Trpělivost,“ utnul ho Holmes zdviženým prstem, jímž si znovu zjednal ticho.

„Kulka z muškety Watsonovi poranila rameno,“ řekl Holmes. „Při mnoha rozličných příležitostech, v tureckých lázních a také jednou, když jsme se během jednoho z mých... dobrodružství... museli svléknout a plavat v řece, jsem si té ošklivé jizvy povšiml. Jiná zranění si ale Watson z války nepřivezl.“

Henry James vyčkával. Přistoupil k nim číšník a Holmes oběma poručil černou tureckou kávu.

„Jenže před pěti lety – v roce 1888, to si živě vybavuji,“ navázal Holmes, „se Watsonova paprskovitá jizva po kulce z muškety náhle stala střelným zraněním, jež mu dle jeho slov – i dle popisu v jeho příbězích – působí bolest v *noze*.“

„Copak nemohl mít ten nebožák zranění dvě?“ zeptal se James. „Jedno v rameni a druhé v noze? Možná ke druhému přišel až v Londýně, během jednoho z vašich dobrodružství.“

„Že by další afghánská kulka z *muškety*?“ zasmál se Holmes. „Z níž někdo na Watsona vystřelil v *Londýně*? Bez mého vědomí? To se zdá být vysoce nepravděpodobné, pane Jamesi. A k této nepravděpodobnosti navíc přičtěte fakt, že Watson během žádného jím líčeného dobrodružství nebyl nikdy raněn ani postřelen... a co shledávám nanejvýš zajímavým... že kdykoli Watson začal mluvit a psát o zranění na noze, původní hrozivá pavučina jizev, ono bolestivé a stále živé a viditelné zranění, zkrátka zmizela.“

„Vskutku podivné,“ připustil James a v duchu se zamýšlel nad tím, jak by měl jednat, pokud se tato osoba vydávající se za Holmese-Sigersona – nepochybně uprchlý chovanec z ústavu pro duševně choré – začne chovat násilnický.

„A potom je zde ta záležitost s manželkami doktora Watsona,“ prohodil Holmes.

Na to James pouze nadzvedl obočí.

„Má jich pozoruhodně mnoho,“ vysvětlil Holmes.

„Doktor Watson je bigamista?“

„Ne, ne,“ zasmál se znovu Holmes. Přinesli jim kávu, která byla na Jamesův vkus poněkud hořká, ale jeho šilený společník si na ní zjevně pochutnával. „Objevují se a mizí – jako by samotná jejich existence byla pomíjivá a závislá na tom, zdali autor této fikce v danou chvíli pro účely příběhu potřebuje, aby Watson pobýval se mnou v domě na Baker Street s číslem popisným 221B, či nikoli. Navíc pozoruji i zvláštní nekonzistenci v jejich jménech – Constance. Potom Mary. Pak dokonce bezejmenná. Potom znovu Mary.“

„Manželky mívají nemilou tendenci umírat,“ namítl James.

„To věru ano, díkybohu za to,“ přikývl Holmes. „Často však takové události předcházejí jisté náznaky – například nemoc – a po ní obvykle následuje období truchlení novopečeného vdovce. Jenomže Watson, a žehnám za to jeho duši, se vždy jen jednoduše znovu nastěhuje do mého bytu a naše dobrodružství nerušeně pokračují. Tedy dokud se neobjeví další mytická manželka.“

Henry James si odkašlal, ale netušil, co na to říct.

„A pak je zde prapodivná skutečnost týkající se samotného našeho bydliště,“ pokračoval Holmes, zcela netečný k očividné znučenosti a nezájmu svého společníka. „Bydlel jsem... společně s Watsonem jsme od našeho seznámení v lednu roku 1881 bydleli na Baker Street v domě s číslem popisným 221B.“

„A v tom se snad ukrývá nějaký paradox?“ nechápal James.

„Jakmile v zimě roku 1890 a následujícího jara začalo mé podezření krystalizovat a prohlubovat se, vydal jsem se na katastrální úřad a prohlédl si nejaktuálnější mapy naší čtvrti. I v roce 1891, tedy deset let po našem nastěhování do domu 221B, budovy na Baker Street končily číslem popisným osmdesát pět.“

„Neuvěřitelné,“ zamumlal James.

„Avšak nejvíce,“ pokračoval Holmes, jako by Jamese vůbec neslyšel, „mě znepokojuje jistá zamlženost, nedostatek vzpomínek na denní rutinu, *prázdnota* v obdobích mezi jednotlivými případy. Právě kvůli ní pochybuji o tom, že existují mimo stránky fiktivního příběhu. Jako bych žil... byl skutečný... jen když vyšetřuji případ.“

„A nemohly by to způsobovat vaše... hm... sklony k užívání jistých drog?“ odvážil se zeptat James.

Holmes se zasmál a s cinknutím položil hrnek s kávou na podšálek. „Tedy přece jen *čtete* mé příběhy ve *Strandu*!“

„Vůbec ne,“ bránil se James. „Ale jak jsem již zmínil, někteří z mých mladších přátel je čtou. Vybavuji si jejich pravidelné zmínky o vašich injekcích... kokainu, je to tak?“ Fascinaci Edmunda Gosseho Holmesovou závislostí na droze měl James stále v živé paměti, a kolikrát ho dokonce napadlo, jestli Gosse čas od času s injekcí sám nezaexperimentoval.

„Jedná se jen o sedmiprocentní roztok,“ připustil se smíchem Holmes. „V porovnání s průměrnou dávkou uživatele opia je to slabý odvar. Od svého skonu čtyřiaadvacátého dubna 1891 jsem se však tohoto zlovyku úspěšně zbavil.“

„Výborně,“ prohlásil James. „A jak se vám to podařilo?“

„Nahradil jsem kokain injekcemi mnohem méně nebezpečné látky nazývané morfium,“ vysvětlil Holmes. „A v minulých týdnech jsem objevil ještě zázračnější a nevinnější náhražku – z dílny našeho německého přítele, který vytvořil aspirin, pana Bayera osobně. Tato droga nezpůsobuje závislost a nemá téměř žádné vedlejší účinky, a proto ji jak Bayer, tak její uživatelé pojmenovali podle jejích heroických vlastností.“

„Ano?“ pobídl ho James.

„Jmenuje se heroin,“ dodal Holmes. „A já doufám, že až se příští týden společně vypravíme do Ameriky, podaří se mi výrazně – a mnohem levněji – navýšit své zásoby. Morfium je na ulicích amerických měst prakticky volně k dostání – na rozdíl od Anglie – už od občanské války, jež po sobě před třiceti lety zanechala desítky či stovky tisíc raněných vojáků na tomto léku závislých. A třebaže heroický heroin ještě není oficiálně dostupný, podle všeho už zaplavuje tamní trh ve stejném objemu.“

James na vysokého muže nevěřicně zíral. „My jedeme do Ameriky? My?“

„Brzy ráno odjíždíme do Marseille a tam se nalodíme na parník do Ameriky,“ objasnil mu Holmes. „V hlavním městě na mě čeká případ sedm let staré vraždy, jenž musím vyřešit, a je ve vašem největším zájmu – vsutku z *pádneho* důvodu, můj milý Jamesi –, abyste mě doprovázel. Nemohl bych vás s čistým svědomím zanechat v Paříži, když se nacházíte v takto melancholickém a potenciálně sebedestruktivním rozpoložení. A navíc... si to užijete! Hon se začíná² a vábí nás stejně jistě a nevyhnutelně, jako příběh vaší nové povídky či knihy vábí vaši tvůrčí duši a autorské pero.“

Holmes mávl na číšníka a zaplatil účet, zatímco James naproti němu seděl s očima stále rozšířenýma překvapením a ústy nezdvořile otevřenými ze stejného důvodu.

---

² William Shakespeare: *Jindřich V.* (pozn. překl.).

KAPITOLA PÁTÁ

Celou desetidenní cestu přes Atlantik z Francie do New Yorku a následně vlakem do Washingtonu D. C. se Henry James cítil jako ve snu. Ne, ne jako ve snu – jeho sny bývaly konkrétní, barevné a mocné – spíše jako v mlze. Sladké, nebezpečné mlze, v níž byl osvobozen od povinnosti činit jakákoli rozhodnutí.

V Marseille se nalodili na starý francouzský zaoceánský parník *Paris*. James vzpomínal, jak se na jeho palubě před dvanácti lety plavil do Ameriky naposledy; tehdy spěchal domů do Cambridge kvůli nečekané matčině smrti a následnému skonu otce. Holmes odmítl cestovat na modernějším anglickém parníku, neboť by to znamenalo zastávku v Anglii – *Paris* pouze krátce kotvila v Dublinu – a Holmes neměl v úmyslu vkročit na anglickou půdu, dokud nebude, jak sám řekl, „zcela spokojen“. Nijak nespecifikoval, čeho by se tato jeho spokojenost měla týkat, ale James předpokládal, že to bude mít co do činnosti s otázkou detektivovy fiktivní a reálné existence.

Během desetidenní plavby do New Yorku se odehrálo pět fascinujících rozhovorů... ve skutečnosti spíše oznámení, která James musel setřídit nejen podle jejich obsahu, ale rovněž kontextu, v němž byla učiněna.

K prvnímu došlo hned v noc jejich setkání, a to před jeho hotelem na Rue de la Paix těsně po společné pozdní večeři.

„Samozřejmě je absurdní se domnívat, že bych nyní mohl – nebo chtěl – odplout do Ameriky,“ prohlásil James a držel přitom deštník v obou rukách jako zbraň.

„Jenže musíte,“ odvětil Holmes nevzrušeně. „Závisí na tom můj případ.“

„Případ?“ zopakoval James. „Domníval jsem se, že jste praxi detektivního poradce opustil, když jste před téměř dvěma roky předstíral smrt.“

„Ale vůbec ne,“ řekl Holmes. „Dokonce i jako Jan Sigerson jsem ve vyšetřování pokračoval – v Turecku, Indii i jinde. Jenže to byla práce

pro mého bratra Mycrofta, pro Whitehall a pro Anglii. Nyní je načase vzít opět soukromý případ. Odhalit tajemství, které má téměř zcela jistě apolitické kořeny.“

James stále svíral deštník jako pušku a tiskl si ho k hrudi. Déšť už ustal. „Nechte mě hádat,“ poznamenal. „V nepřítomnosti doktora Watsona chcete, abych se ujal jeho povinností zapisovatele vašich dobrodružství. Mám být váš osobní Boswell³.“

Holmes se hlasitě rozesmál, až se zvuk odrazil od kamene okolo stojících budov a vrátil se s ozvěnou. „Ne, to vskutku ne, pane Jamesi. Role Boswella by vám nejspíš nepasovala za žádných okolností, avšak při sepisování podrobností té záhady už vůbec ne.“

Při těch slovech se James uraženě napřímil. Považoval se za schopného sepsat jakýkoli příběh – pokud by téma či styl nebyly pod jeho důstojnost. Ačkoli za mlada se pro peníze snížil i k tomu.

„Nechápejte mě špatně,“ pokračoval Holmes. „Já sice neměl to potěšení přechíst žádný z vašich románů či povídek, ale mnoho mých o něco sečtějších známých ano – včetně samotného Watsona. A z toho, co mi řekli, soudím, že ve vašem pojetí by v hlavní roli toho největšího dobrodružství, do něhož bychom se v Americe mohli připlést, stála krásná mladá Američanka, které by dělalo stafáž několik lordů a dam, a ačkoli by to celé oplývalo výřečnou nesrozumitelností následovanou popisnou zabedněností, nejnapínavější pasáží by nakonec bylo jen čísi slovní *faux pas* nebo pozdě naservírovaný čaj.“

James uvažoval, zdali by se měl cítit – nebo jednat – uraženě, ale shledal, že pohoršení necítí. Naopak ho to pobavilo.

„Potom vám má společnost na tomto plánovaném donkichotském tažení do Ameriky evidentně není nijak k užitku, pane.“

„Naopak, pane Jamesi,“ nesouhlasil Holmes. „Potřebuji vaši pomoc při seznamování, vaše vědomosti, znalost americké kultury a budete se mi hodit i jako společník, který dodá mému přestrojení na důvěryhodnosti. Budu cizincem v neznámé zemi a k vyřešení případu budu potřebovat vaši pomoc. Přejete si znát podrobnosti?“

---

³ James Boswell (1740–1795) byl skotský spisovatel a právník, který se nejvíce proslavil sepsáním životopisu Samuela Johnsona. Jeho jméno se stalo v angličtině jakýmsi ustáleným pojmem pro společníka a pozorovatele, obzvláště takového, jenž společně zážitky zapisuje. V povídce „Skandál“ tak Holmes sám Watsona označí: „Jsem bez svého Boswella dočista ztracen.“ (pozn. překl.).

James mlčel. Myšlenky se mu zatoulaly od sebevraždy v Seině k pohodlné hotelové posteli, která od tmavého koutu, kde stál, byla nyní vzdálena jen pár tuctů kroků a jízdu výtahem.

„V březnu 1891, téměř před dvěma lety,“ pokračoval Holmes, jenž si Jamesova nedostatku zájmu buď nevšiml, nebo mu byl lhostejný, „mě v mém staromládeneckém bytě na Baker Street navštívil potenciální klient. Onen rozrušený džentlmen se jmenoval Edward Hooper a tématem naší konverzace byla vražda spáchaná v americkém hlavním městě. Nabídl mi tři tisíce dolarů, když se s ním bez otálení rozjedu do Ameriky a rozluštím záhadu smrti jeho sestry. Vzal jsem si od něj jediný dolar jako zálohu, avšak trvalo mi další dva roky, než jsem se mohl v jeho případu více angažovat.“

„To jméno mi není nijak pově–,“ začal James, ale potom se šokovane zarazil.

„Věřím, že jste sestru pana Edwarda Hoopera znal – Marian Hooper Adamsovou,“ řekl Holmes.

„Clover,“ zašeptal James tak tiše, že sám ony dvě slabiky sotva slyšel. „Clover Adamsová,“ zopakoval o něco hlasitěji. „Už od dětství Marian Hooperové všichni říkali ‚Clover‘. Hodilo se to k ní.“

„Znal jste ji tedy dobře,“ naléhal Holmes.

„S Henrym Adamsem jsme přátelé již mnoho, mnoho let,“ odpověděl James. Přál si, aby se dokázal přimět k mlčení, jenomže té noci vlivem jakéhosi neznámého nutkání vyrazoval věci, které by za jiných okolností chránil vlastním životem. „Byl jsem si blízký i s Clover – tak blízký, jak jen je to v případě ženy natolik inteligentní, avšak nepředvídatelné a často melancholické vůbec možné. Při své poslední návštěvě Států, na začátku osmdesátých let, jsem byl hostem v jejich domě.“

„Tudíž jste obeznámen s veřejnými podrobnostmi jejího úmrtí,“ usoudil Holmes. Jamesovi se zdálo, že Holmesovi zvláště zajiskřily oči, ale mohlo se jednat jen o odraz záře plynových lamp, které ještě stále osvětlovaly tuto část Rue de la Paix.

„Byla to *sebevražda*,“ pronesl James ostřeji, než zamýšlel. „Zemřela vlastní rukou. Před šesti... ne... už před sedmi a půl lety. Pro všechny, s výjimkou jejích nejbližších – manžela Henryho a několika blízkých přátel, mezi něž se řadím i já –, je to už dávno zapomenutá historie.“

„Šestého prosince 1885,“ upřesnil Holmes tiše. „Ono datum je součástí záhady, již mi předestřel její bratr Edward.“

James se chystal říct, že nikdy neměl to potěšení se s Cloveřiným bratrem seznámit osobně, že se o něm Clover a Henry zmiňovali jako o „Nedovi“, ale namísto toho se slyšel odseknout: „Byla to tragická *sebevražda*, pane Holmesi. Všichni se na tom shodli. Její manžel Henry. Soused Adamsových a také můj přítel, pan John Hay. Lékař. Policie. Média. Všichni měli za to, že si život vzala sama. Měla velmi melancholickou povahu. Každý, kdo Clover znal a miloval, to věděl. V minulosti rodiny Hooperových se sklony k melancholii – a dokonce i sebevraždě – objevily už předtím. A Clover hluboce a možná neodvratně zachvátil smutek nad smrtí otce, který zesnul toho roku. Byli si velmi blízcí a Henry ani nikdo jiný v průběhu měsíců po smrti pana Hoopera nedokázal žádným způsobem zlomit železné okovy ztráty a melancholie, jež nebohou Clover spoutaly.“

James se zarazil a po svém emotivním a obsáhlém krátkém projevu ztěžka oddechoval. Cítil se pošetile, že toho vyzradil tolik.

Holmes sáhl do vnitřní kapsy tvídového saka a vytáhl malou bílou kartičku. Navzdory svému vzdorovitému rozpoložení James uvolnil sevření jedné ruky na deštníku a nabízenou kartičku si vzal. Vypadala jako dámská navštívenka, ačkoli byla vyvedena jen v bílé, a nikoli v záplavě barev, jak se nyní v Anglii a Americe nosilo. Uvnitř obdélníku kartičky byl bíle vyražený ještě jeden a na vršku bylo na prázdném okraji vyražených pět srdcí. Čtyři z nich byla modře vybarvená, podle tahů barevnou tužkou nebo pastelkou, zatímco páté zůstalo nevybarvené – prázdné.

Henryho Jamese okamžitě zasáhl obecnější význam srdcí, netušil však, co by mohlo znamenat bílé srdce a jednoduchý řádek textu pod nimi, který byl podle všeho dopsán na stroji.

Byla zavražděna.

„Když mě před dvěma lety Edward Hooper, Cloveřin bratr, přišel požádat o pomoc, tvrdil, že přesně takový vzkaz dostává každoročně šestého prosince – na výročí sestřina úmrtí – už od roku 1886, tedy prvního roku po její smrti,“ řekl Holmes. „A já vidím, že znáte význam oněch pěti vyražených srdcí. Podle pana Hoopera čtyři přeživší členové Pěti srdcí rovněž každoročně dostávají takovou kartu. Nepochyboval o tom ani v případě pana Henryho Adamse, byť ten se o tom prý nikdy ostatním nezmínil.“

„Ned Hooper k Pěti srdcím nepatřil,“ zamumlal James ochromeně. Holmes přikývl. „Ne. A věřil, že je jedinou osobou mimo spolek Pěti srdcí, která podobnou zprávu každoročně dostává. Třebaže si tím samozřejmě nemohl být jistý.“

„Clover Adamsová zemřela vlastní rukou,“ zopakoval James. „Kromě jejího manžela do toho nikomu nic není, a Henry o té době a události nemluví. Sám si málem vzal život kvůli hlubokému smutku, do něhož ho její... čin uvrhl.“

„A co podezření jejího bratra?“ zeptal se Holmes.

„Jsou mylná,“ odsekl James. „Tyto... vzkazy... pokud je skutečně někdo posílá či posílal, jsou projevem zvráceného smyslu pro humor. Jak jsem řekl, melancholie, a snad i nezřídka sklony k sebepoškozování jsou v rodině Hooperových silně zakořeněné. Pana Edwarda Hoopera jsem nikdy nepotkal – přede mnou se o něm vždy zmiňovali jako o Nedovi –, ale nepochybuji o tom, že se mýlí.“

„Pan Edward Hooper je mrtvý,“ poznamenal Holmes.

„Mrtvý?“ Jak nepatrné se to slovo jevilo v nočním shonu projíždějících kočárů a štěbetajících chodců na rušné pařížské Rue de la Paix.

„Loni v prosinci se pokusil o sebevraždu – den po výročí údajné sebevraždy jeho sestry. Vyskočil ze třetího patra svého domu na Beacon Street v Bostonu,“ sdělil mu Holmes. „Sice byl vážně zraněn, ale přežil a byl odvezen do ústavu. Podle všeho se zotavoval jak fyzicky, tak psychicky, avšak před dvěma týdny dostal zápal plic, jemuž nakonec podlehl.“

„To je hrozné,“ zamumlal James. „Tragédie. Henry mi o tom vůbec nenapsal. Jak je možné, že vy, pane Holmesi, který jste dle svých slov strávil poslední dva roky zcela mimo dosah britského impéria, máte k dispozici tak detailní zprávy z Ameriky, zatímco já nikoli?“

„Za každým výtiskem *Timesů* se skrývá pravověrný Angličan,“ prohlásil Holmes.

James zamrkal. Snad aby dal Holmesovi najevo nepochopení či znechucení nad tím, že používá tak hloupý vtip právě v tomto kontextu. Možná se mu snažil dát najevo obojí.

„Četl jsem noviny i v Indii, kde jsem měl k dispozici jen týdny stará vydání,“ upřesnil Holmes. „Zde v Paříži člověk sežene i aktuální listy. A výběr amerických novin – včetně novin z Bostonu, které přinesly zprávu o sebevražedném pokusu pana Hoopera i o jeho následném skonu na zápal plic – je zde poměrně rozmanitý.“

James se roztřeseně nadechl a pohlédl k mihotavým světlům hotelu.

Holmes k němu o kousek přistoupil, aby si znovu získal jeho pozornost. „Chápete, proč se cítím zavázán splnit slib Nedu Hooperovi, že se případu úmrtí jeho sestry ujmu.“

„Žádný ‚případ‘ není,“ trval na svém James. „Je to jen sedm let stará tragédie. Ten ‚případ‘, jak to melodramaticky nazýváte, je už uzavřen.“

„Vzpomínáte si na příčinu smrti paní Adamsové?“ zeptal se Holmes.

James věděl, že se v tu chvíli měl otočit na podpatku, vejít do hotelu a už nikdy s tím šilencem nepromluvit, jenže stál bez hnutí.

„Stalo se to v neděli. Clover se na chvíli ocitla sama a v záchvatu melancholie vypila roztok, který byl součástí jejího fotografického vybavení,“ promluvil nakonec James, když ticho začalo být nesnesitelné. „Obsahoval cyankáli. Smrt byla okamžitá.“

„Smrt následující po požití tohoto konkrétního druhu kyanidu draselného je relativně rychlá, ale jen velmi zřídka okamžitá,“ odvětil Holmes nevzrušeně, jako by se bavili o vlakovém jízdním řádu. „Nakonec by se zadusila, ale předcházelo by tomu několik dlouhých, agonizujících minut.“

James zvedl ruku, jako by se mohl chránit před těmi slovy či obrázkem, jež vyvolávala.

„Kdo objevil tělo?“ naléhal Holmes.

„Její manžel... Henry... tím jsem si jist,“ odpověděl James a neměl daleko ke koktání. Náhle se cítil velmi zmatený. Jedna jeho část si přála, aby Holmes nepotkal a v klidu vykonal, co měl na břehu Seiny v úmyslu.

„Ano. V policejní zprávě stálo, že ji našel Henry Adams – ,na podlaže před krbem, bez známek vědomí,“ přitakal Holmes. „Odehrálo se to v ranních hodinách, v neděli šestého prosince. Má podle vás ona denní hodina, či ten konkrétní týden nějaký zvláštní význam, pane Jamesi?“

„Ne. Vůbec ne. Ledaže... narážíte na to, že si Clover celé roky každou neděli tento čas vyhrazovala pro psaní otci, obzvláště během jeho nemoci?“

Holmes neodpověděl. Místo toho se k Jamesovi přiblížil dalším drobným krůčkem a zašeptal: „Henry Adams přátelům řekl, že svou ženu v tyto hodiny, v tyto dny nikdy nenechával o samotě právě z obavy, aby její melancholie nepřevážila nad zdravým rozumem. A přesto byla šestého prosince před sedmi lety sama. Alespoň na chvíli.“

„Domnívám se, že Henry tehdy šel k zubaři, poněvadž ho bolel... *vy mě snad vyslyšíte, pane Holmesi?*“

„Nikoli, pane Jamesi. Toliko se vám snažím vysvětlit, jak podstatnou roli v tomto vyšetřování hrajete.“

„Svého přítele nezahládím, pane Holmesi.“

„Ovšemže ne,“ souhlasil detektiv. „Pokud se však skutečně jednalo o vraždu a vrah by kvůli vaší nečinnosti unikl trestu, nedopustil byste se tím mnohem větší zrady, a to nejen na svém příteli Henrym, ale také na zesnulé přítelkyni Clover Adamsové?“

„Nebyla... to... vražda,“ zopakoval James a přísahal si, že to říká naposledy. „Clover byla jednou z prvních – a dovolím si říci nejvýznamnějších – ženských amerických fotografek své doby. Její tvorba byla nadpозemská. Éterická. Avšak právě tato éteričnost její povahy se připojila k dědičným sklonům k hlubokým záchvatům melancholie, což ji onoho zimního dne přemohlo a vypila snadno dostupnou chemikálii ze své fotografické laboratoře – směs, o níž musela vědět, že obsahuje cyankáli.“

„A kdo jí tyto konkrétní chemikálie obstaral?“ zeptal se Holmes.

„Dle mého názoru si je zakoupila sama,“ odsekl James. „Snažíte-li se opět vrhnout jakýkoli stín podezření na mého dobrého a čestného přítele Henryho Adamse –“

Holmes zvedl ruku v rukavici. „Ani v nejmenším. Náhodou vím, že ty chemikálie paní Adamsové dodal cizí člověk. Bratranec její ‚přítelkyně‘, jisté slečny Rebecca Lorneové, s níž se paní Adamsová ve Washingtonu seznámila v podstatě náhodou. Tato známá, slečna Lorneová – podle policejní zprávy i informací, které mi před dvěma lety předal Ned Hooper –, se nacházela před domem, když se pan Adams vrátil od zubaře. Tvrdila mu, že přišla bez předchozího ohlášení a ráda by věděla, zda ji paní Adamsová přijme. Pan Adams se vydal do prvního patra, aby zjistil, jestli se jeho žena cítí na to návštěvu přijmout, a tehdy našel její tělo na podlaze.“

„Opět podle všeho naznačujete...,“ začal James s nejzakaboněnějším výrazem, jehož byl schopen. Jakéhokoli troufalce či drzouna by obvykle umlčel mnohem slabší odvar onoho zamračení, ne však Holmese.

„Nic nenaznačuji,“ bránil se Holmes. „Pouze vám objasňuji, proč společně nasedneme zítra ráno ve tři čtvrtě na sedm na vlak do Marseille, kde se večer nalodíme na parník do New Yorku.“

„Neexistuje žádná síla, prostředek, nátlak, vydírání, úplatek ani jiná forma přesvědčování, jíž byste mě – v tomto životě či jiném – přemluvil, abych s vámi zítra ráno odjel do Marseille, natožpak do Ameriky, pane Holmesi,“ prohlásil James.